

***POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2021 - 2025***

Spis treści

WSTĘP.....	3
1. Rodzaje, formy i skutki przemocy w rodzinie.....	5
2. Podstawy prawne.....	7
3. Powiat - zadania własne oraz zlecone z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie..	8
4. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie bełchatowskim.....	10
5. Zasoby powiatu bełchatowskiego - mocne i słabe strony.....	22
5.1 Analiza SWOT	22
6. Cele i rezultaty programu.....	24
6.1 Cel główny.....	24
6.2 Cele szczegółowe	25
6.3 Szczegółowy opis programu.....	26
7. Realizacja programu.....	
7.1 Adresaci programu	30
7.2 Koordynator, realizatorzy i partnerzy programu.....	30
7.3 Monitoring i ewaluacja.....	31
7.4 Źródła finansowania.....	31

W s t ę p

Przemoc w rodzinie jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych dzisiejszych czasów. Jest zjawiskiem, które w sposób destrukcyjny wpływa na funkcjonowanie całych rodzin oraz na życie ofiar przemocy.

W świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej rodzina podlega szczególnej ochronie i opiece państwa przed zagrożeniami zewnętrznymi i wewnętrznymi, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony najbliższych. Państwo ma obowiązek uwzględnić dobro instytucji rodziny w swojej polityce społecznej, poprzez udzielanie pomocy osobom znajdującym się w trudnej sytuacji. Przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 został opracowany zgodnie z zapisami art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zgodnie, z którym do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Program realizowany będzie w zakresie czterech obszarów: profilaktyka i edukacja społeczna, ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie, podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zadaniem Programu jest wprowadzenie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, realizację programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, a także upowszechnienie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie.

Zjawisko przemocy w rodzinie dotykające społeczność lokalną jest powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązanie powinno stanowić wspólny interes uzupełniających się działań, specjalistów instytucji i organizacji. W związku z powyższym istotną intencją Programu jest zintegrowanie i aktywizacja specjalistów i instytucji w celu bardziej skutecznej i kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy, z jednoczesną ofertą działań adresowanych do osób stosujących przemoc.

Program zgodny jest ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Bełchatowskim na lata 2020 – 2023, którego główną misją jest:

„Tworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju oraz godnego życia mieszkańców powiatu poprzez podejmowanie zintegrowanych działań zmierzających do rozwiązywania problemów społecznych”.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie jest problemem dotyczącym różne grupy społeczne. Ma charakter interdyscyplinarny i angażuje do pracy przedstawicieli różnych środowisk, tj. pracowników pomocy społecznej, policjantów, asystentów rodzinnych, socjologów, psychologów, prawników. Zintegrowanie zasobów jednostek i organizacji do realizacji zadań zawartych w programie jest szansą stworzenia jednolitej strategii wsparcia i podniesienie poziomu oraz skuteczności udzielanej pomocy.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 został opracowany na podstawie informacji pozyskanych ze współpracy z następującymi instytucjami: Komendy Powiatowej Policji w Bełchatowie, Sądu Rejonowego w Bełchatowie, Prokuratury Rejonowej w Bełchatowie, Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, Miejskich i Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Jednostek Oświatowych z terenu powiatu bełchatowskiego, a także pozyskanych z zasobów informacyjnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

1. RODZAJE, FORMY I SKUTKI PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc w rodzinie staje się coraz bardziej widoczna w polskiej rzeczywistości społecznej i dotyczy coraz większej liczby rodzin. Występuje we wszystkich sferach społeczno-ekonomicznych, we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy statusu materialnego. Jest zachowaniem negatywnym, o dużej szkodliwości społecznej. Formy przemocy w rodzinie stanowią m.in.: przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna, zaniedbanie, przemoc ekonomiczna. Sprawca bardzo rzadko stosuje wobec swojej ofiary jedną formę przemocy. Zwykle wykorzystuje różne jej formy, na przemian łącząc je tak, aby uzyskać pełną kontrolę nad ofiarą. Zachowanie sprawcy przemocy może wywołać u ofiar trwałe negatywne skutki i w efekcie doprowadzić do zniszczenia u niej pozytywnego obrazu samej siebie.

Rodzaje przemocy	Formy przemocy	Skutki przemocy
PRZEMOC FIZYCZNA	szarpanie, kopanie, popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nie udzielenie niezbędnej pomocy, itp.	bezpośrednie: uszkodzenia ciała - urazy, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia; następujące skutki: choroby w wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, poczucie zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne, itp.;
PRZEMOC PSYCHICZNA	wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.	zniszczenie poczucia mocy sprawczej ofiary, jej poczucia własnej wartości i godności, uniemożliwienie podjęcia jakichkolwiek działań niezgodnych z zasadą posłuszeństwa, osłabienie psychicznych i fizycznych zdolności stawiania oporu oraz wyrobienie przekonania o daremności jego stawiania, odizolowanie od zewnętrznych źródeł wsparcia, całkowite uzależnienie ofiary od prześladowcy, stały strach i utrata nadziei, choroby psychosomatyczne, ciągły stres, zaburzenia snu, itp.

PRZEMOC SEKSUALNA	gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytyka zachowań seksualnych, itp.	obrażenia fizyczne, ból i cierpienie, obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności, zaburzenia seksualne, oziębłość, zamknięcie się /lęk, strach, unikanie seksu/, uogólniona niechęć i obawa do przedstawicieli płci sprawcy przemocy, itp.
PRZEMOC EKONOMICZNA ZANIEDBANIE	Okradanie, zabieranie pieniędzy, nie łożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspakajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp. • Zaniedbanie emocjonalno-intelektualne: brak zrozumienia, brak fizycznego wyrażania uczuć, brak słownego wyrażania uczuć, brak wsparcia emocjonalnego, brak stymulacji; • Zaniedbanie fizyczne: brak ochrony, nieadekwatna higiena i brak opieki medycznej, nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.;	całkowita zależność finansowa od partnera, niezaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, bieda, zniszczenie poczucia własnej godności i wartości, znalezienie się bez środków do życia.

2. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek uchwalenia Programu wynika z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Przy realizacji zadań określonych w Programie mają zastosowanie niżej wymienione akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 3) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 4) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 5) Uchwała Nr 16 Rady Ministrów z dnia 1 lutego 2021 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na Rok 2021;
- 6) Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
- 7) Rozporządzenie MPiPS w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne;
- 8) Uchwała Nr XXIII/153/2020 z dnia 28 października 2020 r. Rady Powiatu w Bełchatowie w sprawie przyjęcia „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Bełchatowskiego na lata 2020 – 2026”.

3. POWIAT - ZADANIA WŁASNE ORAZ ZLECONE Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Zgodnie z zapisami Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie zapewnia się pomoc w formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia,
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej,
- zapewnienie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- zapewnienie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Zgodnie z art. 6 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Powiat jest zobowiązany realizować wiele zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj.:

Zadania własne powiatu:

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym, mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Zadania z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat:

- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar także nakłada na Powiat wiele zadań:

- prowadzenie lokalnych kampanii społecznych,
- współpraca pomiędzy organami samorządu terytorialnego, a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie, w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich,
- rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
- nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie działalności pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
- upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej,
- opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie,
- realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty,
- realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych,
- realizacja form pomocy programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym w uzasadnionych przypadkach działania na rzecz reintegracji rodzin,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,

- tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania, informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- monitoring pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą,
- przysyłanie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe z danego powiatu, właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych/miejskich Policji, dwa razy w roku,
- opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- monitorowanie udziału osób stosujących przemoc w rodzinie w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- badanie skuteczności programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego,
- realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań,
- opracowanie i realizacja oddziaływań edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc w rodzinie, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny,
- podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.

4. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE BĘŁCHATOWSKIM

Teren powiatu bełchatowskiego obejmuje 8 gmin, w tym 1 gminę miejską, 1 miejsko-wiejską i 6 wiejskich. W każdej gminie funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego wchodzi przedstawiciele instytucji i podmiotów działających w obszarze problematyki przemocy w rodzinie. Zadaniem Zespołu, zgodnie z art. 9b ust. 2 ustawy z dnia 25 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy

w rodzinie, jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dane statystyczne dotyczące przemocy w rodzinie są głównie gromadzone w Zespołach Interdyscyplinarnych funkcjonujących przy Ośrodkach Pomocy Społecznej, które bezpośrednio pracują z rodziną dotkniętą przemocą, jak również przez Policję podczas prowadzonych interwencji.

Tabela nr 1 przedstawia liczbę procedur „Niebieskie Karty” prowadzonych przez Zespoły Interdyscyplinarne w poszczególnych gminach powiatu w latach 2018 r. – 2020 r. Z powyższego zestawienia wynika, że w 2019 r. nastąpił duży wzrost liczby wszczętych procedur do 243, tj. o 21 % w stosunku do roku poprzedniego, a wynikał ze wzrostu liczby kart zakładanych w mieście Bełchatów. W kolejnym 2020 r. liczba ta spadła do 190 procedur. Najwięcej procedur „Niebieskie Karty” odnotowano w jedynej miejskiej gminie na terenie powiatu, tj. w Bełchatowie i w poszczególnych badanych latach stanowiły one od 53 % do 60 % wszystkich procedur „Niebieskie Karty” prowadzonych przez Zespoły na terenie powiatu. Na podobnym poziomie kształtuje się liczba procedur prowadzonych przez Zespoły Interdyscyplinarne w Gminie Żelów i w Gminie Bełchatów. Najmniej procedur „Niebieskie Karty” w 2020 r. było prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Kleszczów bo tylko 3. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w tej gminie nastąpił zdecydowany spadek liczby prowadzonych procedur w badanym okresie, tj. od 18 procedur w 2018 r. do 3 w 2020 r.

Tabela nr 2 przedstawia liczbę procedur „Niebieskie Karty” wszczętych przez Policję.

Z danych przedstawionych poniżej wynika, że na przestrzeni lat od 2018 r. do 2020 r. liczba wszczętych przez Komendę Powiatową Policji procedur „Niebieskie Karty” wykazuje tendencję wzrostową od 186 procedur w 2018 r. do 207 w 2020 r. Wśród stosujących przemoc zdecydowaną większość stanowią mężczyźni. Około 60 % wśród sprawców przemocy stanowią osoby będące pod wpływem alkoholu. W większości, tj. około 60 % sprawców jest zatrzymywana przez policję. Wzrasta również liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie ze 188 w roku 2018 do 207 osób w 2020 r. Wśród ofiar przemocy zasadniczą grupę stanowią kobiety, których w 2018 r. było 179, ale już 188 w 2020 r.

Procedura „Niebieskie Karty” w powiecie bełchatowskim.

- 1) Procedura „Niebieskie Karty” realizowana przez Zespoły Interdyscyplinarne.
- 2) Procedura „Niebieskie Karty” wszczęta przez Policję.

Tabela Nr 1. Procedura „Niebieskie Karty” prowadzona przez Zespoły Interdyscyplinarne na terenie powiatu bełchatowskiego w latach 2018/2019/2020

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba prowadzonych procedur			Ofiary przemocy									Sprawcy przemocy					
					Kobiety			Mężczyźni			Dzieci			Kobiety			Mężczyźni		
		2018/2019/2020			2018/2019/2020			2018/2019/2020			2018/2019/2020			2018/2019/2020			2018/2019/2020		
1.	Miasto Bełchatów	112	146	102	92	108	72	11	11	7	19	20	18	18	13	13	104	114	75
2.	Gmina Bełchatów	13	23	22	7	12	22	3	0	1	1	1	2	2	1	4	11	13	19
3.	Gmina Drużbice	14	10	15	11	7	13	2	3	2	1	0	0	0	0	1	14	10	14
4.	Gmina Kleszczów	15	8	3	14	12	2	1	2	0	1	0	1	1	2	1	14	7	2
5.	Gmina Kluki	13	6	5	10	5	1	3	1	3	0	0	1	1	0	0	12	6	5
6.	Gmina Rusiec	5	9	6	5	9	4	0	0	2	0	0	0	0	0	1	5	9	5
7.	Gmina Szczerców	11	16	10	8	14	9	3	1	0	0	1	0	2	1	0	9	15	9
8.	Gmina Żelów	18	25	27	16	23	19	1	2	5	1	0	3	2	2	4	16	23	25
Ogółem:		201	243	190	163	190	142	24	20	20	23	22	25	26	6	24	185	197	154

Dane Zespołów Interdyscyplinarnych

Tabela Nr 2. Procedura "Niebieskie Karty" wszczęta przez Policję na terenie powiatu bełchatowskiego w latach 2018/2019/2020

Liczba procedur wszczętych w latach	Liczba ofiar przemocy			Liczba sprawców przemocy		Liczba osób zatrzymanych w związku z przemocą w rodzinie		Liczba sprawców przemocy będących pod wpływem alkoholu	
2018	188			186		126		113	
186	K	M	Dz.	K	M	K	M	K	M
	179	3	6	9	177	2	124	2	111
2019	158			194		121		121	
194	K	M	Dz.	K	M	K	M	K	M
	150	3	5	13	181	5	116	5	116
2020	207			207		127		121	
207	K	M	Dz.	K	M	K	M	K	M
	188	12	7	16	191	8	119	8	113

Dane Komendy Powiatowej Policji w Bełchatowie

Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z terenu powiatu bełchatowskiego.

Jednym z najważniejszych problemów społecznych, które w sposób destrukcyjny wpływają na funkcjonowanie rodzin na terenie powiatu bełchatowskiego jest szerzący się problem alkoholizmu wśród dorosłych członków rodziny. Nadużywania alkoholu często powiązane jest ze stosowaniem przemocy domowej. Do wielu aktów przemocy dochodzi wśród osób będących pod wpływem alkoholu czy uzależnionych od alkoholu.

Tabela nr 3 przedstawia liczbę postępowań prowadzonych przez Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z terenu powiatu bełchatowskiego oraz liczbę osób uzależnionych od alkoholu będących jednocześnie sprawcami przemocy domowej.

Tabela Nr 3. Liczba sprawców przemocy wśród osób nadużywających alkoholu zgłaszanych do Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2018/2019/2020.

Lp.	Wyszczególnienie	Zgłoszenia nadużywania alkoholu			Wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu		
		2018	2019	2020	2018	2019	2020
1.	Miasto Bełchatów w tym sprawcy przemocy	40 1	50 0	37 9	52 x	42 x	30 x
2.	Gmina Bełchatów w tym sprawcy przemocy	53 23	57 10	27 0	0 x	2 x	0 x
3.	Gmina Drużbice w tym sprawcy przemocy	7 5	15 4	14 5	11 x	3 x	0 x
4.	Gmina Kleszczów w tym sprawcy przemocy	21 7	22 7	11 3	14 x	12 x	4 x
5.	Gmina Kluki w tym sprawcy przemocy	12 6	10 4	8 3	6 x	6 x	6 x
6.	Gmina Rusiec w tym sprawcy przemocy	16 6	12 9	6 5	16 x	4 x	3 x
7.	Gmina Szczerców w tym sprawcy przemocy	7 0	15 0	12 0	0 x	8 x	5 x
8.	Gmina Żelów w tym sprawcy przemocy	37 7	41 12	31 12	22 x	19 x	6 x
Ogółem: w tym sprawcy przemocy		193 55	222 46	146 37	121 x	96 x	54 x

Dane Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

PROKURATURA REJONOWA W BEŁCHATOWIE:

Poniższe dane przedstawiają liczbę zarejestrowanych spraw i wszczętych postępowań wykonawczych dotyczących czynów z artykułu 207 § 1 Kodeksu Karnego, tj. „Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”

- **2018 r.** - liczba zarejestrowanych spraw – **159** dot. czynów z art. 207 § 1 KK,
 - w tym liczba wszczętych postępowań wykonawczych – **114**.
- **2019 r.** - liczba zarejestrowanych spraw – **158** dot. czynów z art. 207 § 1 KK,
 - w tym liczba wszczętych postępowań wykonawczych – **121**.
- **2020 r.** - liczba wszczętych postępowań wykonawczych – **99** dot. czynów z art. 207 § 1 KK.

SĄD REJONOWY W BEŁCHATOWIE:

Tabela Nr 4. Osądzeni w latach 2018/2019/2020 za czyny kwalifikujące się jako przemoc w rodzinie.

Lp.	O s ą d z e n i	Liczba osób w latach		
		2018	2019	2020
1.	Osoby osądzone ogółem:	70	81	61
2.	Osoby skazane ogółem:	60	62	51
	- w tym kara pozbawienia wolności	24	8	8
3.	Osoby skazane na karę pozbawienia wolności w stosunku do których orzeczono:			
	- bezwzględna kara pozbawienia wolności,	9	8	7
	- warunkowo zawieszone kary pozbawienia wolności	15	11	8
4.	Orzeczone środki karne, co do skazanych:			
	- zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych osób	6	10	4
	- dozory kuratorskie	15	14	8
	- nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym	1	5	2
	- obowiązek uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych	15	18	11
	- obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu	32	39	8
	- obowiązek leczenia odwykowego (alkohol i środki odurzające).	4	2	57

Dane Sądu Rejonowego w Bełchatowie

OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ Z TERENU POWIATU BEŁCHATOWSKIEGO:

Pracownicy Ośrodków Pomocy Społecznej na bieżąco monitorują sytuację w rodzinach dotkniętych przemocą domową i udzielają wsparcia w rozwiązywaniu codziennych problemów. Działania pomocowe podejmowane przez OPS-y przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 5. *Typy działań podejmowanych przez OPS w ramach pomocy udzielanej osobom i rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie w latach 2018/2019/2020*

Lp.	Działanie	Liczba osób objętych pomocą									Liczba udzielonych porad		
		Mężczyźni			Kobiety			Dzieci			2018	2019	2020
		2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020			
1.	Prowadzenie interwencji kryzysowej i uruchomienie procedury „NIEBIESKA KARTA”	42	22	26	56	27	28	25	11	32	104	55	42
2.	Udzielenie wsparcia w postaci poradnictwa psychologicznego	3	0	8	13	10	13	10	6	6	85	27	57
3.	Udzielenie wsparcia w postaci poradnictwa prawnego	4	3	3	6	8	12	0	0	1	13	9	23
4.	Udzielenie wsparcia w postaci poradnictwa pedagogicznego	2	1	8	3	1	17	14	19	23	9	62	82
5.	Udzielenie wsparcia w postaci pracy socjalnej	44	32	61	63	50	67	67	4	35	136	103	352
6.	Udzielenie wsparcia w postaci aktywizacji zawodowej	2	2	5	4	6	5	0	0	0	6	8	17
7.	Propagowanie telefonu interwencyjno-informacyjnego „Niebieska Linia”	18	2	13	11	44	32	0	0	18	28	46	51
R a z e m:		115	62	124	156	146	174	61	40	115	381	302	624

Dane Ośrodków Pomocy Społecznej

PLACÓWKI OŚWIATOWE

Placówki oświatowe prowadzą na terenie szkół stały monitoring oraz szereg działań profilaktycznych i edukacyjnych, a także interwencyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Poniższa tabela przedstawia formy działań oraz rodzaje udzielanego wsparcia.

Tabela Nr 6. Działania podjęte przez szkołę

	Nazwa szkoły	Miejscowość	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	Działania interwencyjne	Liczba skierowań do MOPS, MOW, placówek terapeutycznych	Liczba powiadomień do sądu rodzinnego, prokuratury i policji
1.	Szkoła Podstawowa Nr 5	Bełchatów	1	Rozmowy dyrektora, wychowawcy i pedagoga szkolnego z rodzicami, monitorowanie sytuacji	0	0
2.	Szkoła Podstawowa Nr 4	Bełchatów	0	0	0	15
3.	Szkoła Podstawowa Nr 3	Bełchatów	2	Inicjowanie i prowadzenie mediacji, profilaktyka wychowawcza	168	34
4.	Szkoła Podstawowa Nr 12	Bełchatów	2	Rozmowy interwencyjne z rodzicami, konsultacje i zajęcia terapeutyczne z psychologiem, udział pedagoga w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego	8	7
5.	Szkoła Podstawowa Nr 8	Bełchatów	0	Udział pedagoga w grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, współpraca z kuratorami sądowymi, zajęcia profilaktyczne dla uczniów	0	3
6.	Szkoła Podstawowa Nr 1	Bełchatów	2	Udział pracownika szkoły w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego	0	1
7.	Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 9	Bełchatów	0	0	0	0

8.	Szkoła Podstawowa Nr 13	Bełchatów	5	Wsparcie uczniów przez psychologa i pedagoga, spotkania z rodzicami	2	0
9.	Szkoła Podstawowa	Lubiec	1	Rozmowy z rodzicami	0	1
10.	Szkoła Podstawowa	Wygiełzów	0	Rozmowy dyrektora i pedagoga szkolnego z rodzicami uczniów, udzielanie porad uczniom	0	1
11.	Szkoła Podstawowa	Chabielice	0	0	0	0
12.	Zespół Szkół	Kluki	0	Rozmowa z uczniami, z rodzicami, skierowanie na terapię psychiatryczną i psychologiczną, wniosek o przyznanie asystenta rodziny,	3	3
13.	Szkoła Podstawowa	Kociszew	1 karta założona przez policję	Rozmowa interwencyjna z rodzicem	0	2
14.	Szkoła Podstawowa Nr 2	Zelów	0	0	0	0
15.	Szkoła Podstawowa Nr 4	Zelów	1	0	1	1
16.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	Janów	0	Pedagog szkolny uczestniczył w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego dot. rodzin uczniów	0	2
17.	Szkoła Podstawowa	Szczerców	1	Udział pedagoga w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, rozmowy psychologa, pedagoga szkolnego i wychowawcy z rodzicami, współpraca z asystentem rodziny, kuratorami sądowymi, monitorowanie sytuacji uczniów, skierowania do PPP	0	4
18.	Szkoła Podstawowa	Kaszewice	0	Interwencja pracowników szkoły w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w domu wobec 1 dziecka	0	0
19.	Szkoła Podstawowa	Drużbice	1 karta założona przez GOPS, 2 karty założone przez policję	Udzielenie uczniom pomocy psychologicznej i pedagogicznej	0	0
20.	Szkoła Podstawowa	Bujny Szlacheckie	0	0	0	0

21.	Szkoła Podstawowa	Osiny	0	0	0	0
22.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	Rusiec	0	0	0	0
23.	Szkoła Podstawowa	Łękińsko	0	6	3	11
24.	Szkoła Podstawowa	Kleszczów	0	Współpraca z kuratorami sądowymi, z GOPS, konsultacje psychologa z rodzicami, pomoc psychologiczna dla uczniów	0	4
25.	Szkoła Podstawowa	Wadlew	0	0	0	0
26.	Szkoła Podstawowa	Parzno	0	0	0	0
27.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	Wola Wiązowa	0	0	0	0
28.	Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy	Bełchatów	1	Współpraca z policją, kuratorem sądowym, pomocą społeczną, współpraca z rodzicami	0	2
29.	Zespół Szkół Ogólnokształcących LO	Zelów	0	Wsparcie dzieci uczniów ze strony pedagoga szkolnego, współpraca z policją i OPS	3	0
30.	Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 2	Bełchatów		Uczestnictwo pedagoga szkolnego w pracach zespołów roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, działania profilaktyczne	1	0
31.	I Liceum Ogólnokształcące im. Wł. Broniewskiego	Bełchatów	4	1	0	0
32.	III Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza	Bełchatów	0	Współpraca z kuratorami sądowymi, uczestnictwo pedagogów w grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, członkostwo w Zespole Interdyscyplinarnym, pedagogizacja rodziców	0	0
33.	Zespół Szkół i Placówek Oświatowych BSTO im. Zbigniewa Herberta	Bełchatów	0	1	0	1

34.	Zespół Szkół Ponadpodstawowych	Szczerców	1	0	0	1
35.	Zespół Szkół Ponadpodstawowych	Kleszczów	0	Współpraca z sądem, wsparcie ze strony psychologa i pedagoga, działania profilaktyczne, spotkania i warsztaty dla rodziców	0	0
36.	II Liceum Ogólnokształcące im. J. Kochanowskiego	Bełchatów	0	Objęcie wsparciem uczennicy, stały kontakt wychowawcy z matką, monitorowanie sytuacji, współpraca z organami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	0	0
37.	Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 1	Bełchatów	0	Rozmowy z rodzicami i opiekunami, współpraca z PCPR	0	0

Dane placówek oświatowych

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

Jednym z zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie jest prowadzenie poradnictwa specjalistycznego - psychologicznego i prawnego w ramach interwencji kryzysowej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej m.in. z powodu doświadczania i stosowania przemocy domowej. Ponadto w PCPR w Bełchatowie zatrudniony jest specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i interwencji kryzysowej, którego jednym z zadań jest udzielanie porad i wsparcia osobom uwikłanym w przemoc domową. PCPR w Bełchatowie realizuje także „Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie”. Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie kierowane są do osób z Powiatu Bełchatowskiego, które:

- zgłaszane są przez instytucje zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, zobowiązując je do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych,
- same, w wyniku osobistej decyzji, zgłaszają się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne prowadzone są w celu:

- zahamowania zjawiska przemocy w rodzinie
- rozpoznania i redukcji zachowań agresywnych
- nabycia umiejętności służących rozwiązywaniu bez przemocy konfliktów i sporów w rodzinie, pracy nad rozpoznawaniem i zmianą przekonań i postaw osobistych poprzez analizę własnych sytuacji życiowych
- wzięcia odpowiedzialności za swoje zachowania przemocowe.

Tabela nr 7. Realizacja Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy w Rodzinie w Powiecie Bełchatowskim w latach 2018/2019/2020.

	Liczba osób		
	2018	2019	2020
Osoby, które przystąpiły do programu, w tym:	13	12	10
- kobiety	2	0	0
- mężczyźni	11	12	10
Osoby, które ukończyły program, w tym:	5	9	6
- kobiety	0	0	0
- mężczyźni	5	9	6

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie

5. ZASOBY POWIATU BEŁCHATOWSKIEGO - MOCNE I SŁABE STRONY

Instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Bełchatowskim:

- Starostwo Powiatowe w Bełchatowie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie, Punkt Interwencji Kryzysowej ul. Czapliniecka 66, 97-400 Bełchatów,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Bełchatowie, ul. Czapliniecka 96,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie,
- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klukach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczercowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drużbicach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie,
- miejskie i gminne świetlice środowiskowe,
- Miejska i Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- media lokalne,
- zakłady opieki zdrowotnej,
- placówki oświatowe,
- Prokuratura Rejonowa w Bełchatowie,
- związki wyznaniowe, kościoły,
- organizacje pozarządowe,
- Sąd Rejonowy w Bełchatowie.

5.1 ANALIZA SWOT

Analiza SWOT została opracowana w oparciu o potrzeby, oczekiwania oraz obawy osób związanych z pracą i działalnością na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Analiza określa mocne i słabe strony, a także zagrożenia i szanse na powodzenie stworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Bełchatowskim poprzez realizację założeń zawartych w Programie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
→ możliwość bezpłatnego skorzystania z poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego) → różnorodność specjalistycznych placówek pomocowych przeciwdziałających przemocy w rodzinie → duże zaangażowanie służb w pracę z osobą doświadczającą przemocy → dobre przygotowanie merytoryczne pracowników służb pomocowych (wyszkolona kadra specjalistów) → realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych → zwiększenie świadomości i edukacji społeczeństwa na temat przemocy → funkcjonowanie procedury „Niebieska Karta” → funkcjonowanie w każdej gminie Zespołów Interdyscyplinarnych → działalność świetlic środowiskowych → funkcjonowanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie → na bieżąco uaktualniana oferta dotycząca podmiotów udzielających wsparcia i pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie → wdrożone gminne programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie	→ mała gotowość do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc → mała liczba osób posiadających uprawnienia do prowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie → opór osób doświadczających przemocy do przyjęcia pomocy, szybkie wycofywanie się, wiara, że sprawca szybko się zmieni i będzie dobrze → małe zaangażowania instytucji ochrony zdrowia w realizację procedury „Niebieska Karta” → brak możliwości zapewnienia miejsca w ośrodkach wsparcia na terenie powiatu osobom dotkniętym przemocą w rodzinie → brak specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie → powszechny pogląd o braku konsekwencji ponoszonych przez sprawcę będący czynnikiem osłabiającym podejmowanie działań przeciwko niemu
SZANSE	ZAGROŻENIA
→ kampanie społeczne i informacyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie → wzrost świadomości wśród społeczności lokalnej na temat przemocy - postrzeganie przemocy jako problemu społecznego → wzrost liczby specjalistów pracujących z rodzinami dotkniętymi zjawiskiem przemocy → możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych na działania wspierające	→ wzrost liczby uzależnień w rodzinach → mała motywacja rodzin do przezwycięzania problemów w rodzinie → niskie kompetencje wychowawcze rodziców → ukrywanie przez rodzinę aktów przemocy → bierność świadków przemocy → brak możliwości ciągłego realizowania oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy → niedostateczne wykorzystywanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości już istniejących przepisów prawnych (np. zakaz zbliżania się do ofiary, nakaz opuszczenia lokalu)

6. CELE I REZULTATY PROGRAMU

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym realizacji celów wskazanych w Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

1. **Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna:** obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.
2. **Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie:** obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami lub osób niesamodzielnych), jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom dotkniętym przemocą.
3. **Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie:** obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.
4. **Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:** obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy w rodzinie i zwalczać zachowania przemocowe, sformułowano cel główny.

6.1 CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Celem głównym programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy, zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwięzionych w przemoc na terenie powiatu bełchatowskiego.

6.2 CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia specjalistycznego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Wzmocnienie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

6.3 SZCZEGÓŁOWY OPIS PROGRAMU

Cel szczegółowy 1.

Zintensyfikowanie działań diagnostycznych, profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	DZIAŁANIA	WSKAŹNIK REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	OCZEKIWANE REZULTATY
1.	Diagnoza – pozyskiwanie informacji dotyczących zjawiska przemocy w powiecie bełchatowskim	- liczba ofiar i sprawców oraz rodzaje stosowanej przemocy	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - ośrodki pomocy społecznej, - placówki oświatowe, - Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, - Zespół Interdyscyplinarny, - Komenda Powiatowa Policji, - Prokuratora Rejonowa, - Sąd Rejonowy	zadanie ciągłe 2021-2025	- określenia skali zjawiska, - określenie zakresu problemów przemocy w rodzinie
2.	Profilaktyka: – udział w kampaniach społecznych promujących życie bez przemocy w rodzinie, – rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na temat konsekwencji i negatywnych skutków zjawiska przemocy w rodzinie, – prowadzenie działań profilaktycznych skierowanych do rodziców oraz dzieci i młodzieży.	- liczba kampanii, - liczba materiałów profilaktycznych: ulotek, plakatów, informatorów - liczba przeprowadzonych działań profilaktycznych, - liczba uczestników biorących udział w działaniach	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - ośrodki pomocy społecznej, - placówki oświatowe, - Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, - Zespół Interdyscyplinarny, - Komenda Powiatowa Policji, - organizacje pozarządowe	zadanie ciągłe 2021-2025	- zmiana przekonań i postaw wobec przemocy w rodzinie, - podniesienie świadomości społecznej na temat skutków przemocy w rodzinie, - wzrost poziomu wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie
3.	Edukacja: – rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, – organizacja powiatowej konferencji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, – działania psychoedukacyjne dla rodziców celu wdrażania prawidłowych metod wychowawczych oraz komunikowania się bez przemocy, – szkolenia dla nauczycieli/wychowawców w zakresie rozpoznawania sytuacji kryzysowych u ucznia i podejmowania działań interwencyjnych.	- liczba materiałów profilaktycznych: ulotek, plakatów, informatorów, - liczba zorganizowanych konferencji, liczba uczestników, - liczba prowadzonych działań edukacyjnych, szkoleń, liczba uczestników biorących udział w działaniach	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - ośrodki pomocy społecznej, - placówki oświatowe, - Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, - Zespół Interdyscyplinarny, - Komenda Powiatowa Policji, - organizacje pozarządowe.	zadanie ciągłe 2021-2025	- obalenie mitów i stereotypów na temat przemocy rodzinie, usprawiedliwiających jej stosowanie, - poprawa współpracy pomiędzy instytucjami, - wzrost poziomu wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie - podniesienie świadomości rodziców na temat prawidłowych metod wychowawczych

Cel szczegółowy 2.

Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia specjalistycznego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Lp.	DZIAŁANIA	WSKAŹNIK REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	OCZEKIWANE REZULTATY
1.	➤ Zapewnienie osobom doznającym przemocy w rodzinie bezpiecznego, czasowego schronienia. ➤ Zapewnienie dostępu do specjalistycznego wsparcia: -psychologicznego, terapeutycznego, socjalnego, prawnego, -konsultacji, psychoedukacji w zakresie przemocy, -dostępności do form pomocy związanej z doznawaniem przemocy tj.: warsztatów, zajęć grupowych (grup wsparcia).	- liczba osób, które skorzystały z pomocy, wsparcia, schronienia, - liczba udzielonych porad, konsultacji, grup wsparcia	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, - ośrodki pomocy społecznej	zadanie ciągle 2021-2025	- zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom, - poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych przemocą, - zapewnienie nieodpłatnego poradnictwa osobom uwięzłym w zjawisko przemocy w rodzinie
2.	Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy z organizacjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	- liczba organizacji i jednostek współpracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, - ośrodki pomocy społecznej, - placówki oświatowe, - Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, - Zespół Interdyscyplinarny, - Komenda Powiatowa Policji, - organizacje pozarządowe	zadanie ciągle 2021-2025	- integracja i usprawnienie współpracy pomiędzy organizacjami i jednostkami pomocowymi
3.	Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	- liczba utworzonych: punktów konsultacyjnych, ośrodków wsparcia, ośrodków interwencji kryzysowych, telefonów zaufania	- ośrodki pomocy społecznej, - organizacje pozarządowe, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.	zadanie ciągle 2021-2025	- poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych przemocą, - zapewnienie nieodpłatnego poradnictwa osobom uwięzłym w zjawisko przemocy w rodzinie
4.	Uruchamianie procedury „Niebieskie Karty”	- liczba uruchomionych procedur „NK”, - liczba rodzin, osób, dzieci w rodzinach objętych procedurą „NK”, - liczba i rodzaj instytucji wszczynających procedurę „NK”	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, - ośrodki pomocy społecznej, - placówki oświatowe, - Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, - Zespół Interdyscyplinarny, - Komenda Powiatowa Policji - placówki służby zdrowia	zadanie ciągle 2021-2025	- zatrzymanie przemocy w rodzinie, - uruchomienie zmiany zachowań pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa i przywrócenia godności osobom pokrzywdzonym, - usprawnienie pomocy osobom uwięzłym w przemoc domową

Cel szczegółowy 3.

Wzmocnienie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Lp.	DZIAŁANIA	WSKAŹNIK REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	OCZEKIWANE REZULTATY
1.	Prowadzenie programów korekcyjno—edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	- liczba zrealizowanych programów, - liczba uczestników zajęć	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	zadanie ciągłe 2021-2025	- poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych przemocą, - zahamowania zjawiska przemocy w rodzinie, - zmiana postaw i zachowania przez osoby stosujące przemoc na zachowania bez przemocy, - podniesienie poziomu wiedzy sprawców na temat przemocy, jej przyczyn i skutków
2.	Objęcie pomocą specjalistyczną osób, stosujących przemoc w rodzinie.	- liczba osób korzystających z pomocy	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - ośrodki pomocy społecznej, - organizacje pozarządowe	zadanie ciągłe 2021-2025	- poprawa funkcjonowania w środowisku rodzinnym osób stosujących przemoc domową
3.	Motywowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.	- liczba osób skierowanych do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych - liczba osób, które ukończyły program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, - ośrodki pomocy społecznej, - placówki oświatowe, - Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, - Zespół Interdyscyplinarny, - Komenda Powiatowa Policji - kuratorzy - placówki służby zdrowia	zadanie ciągłe 2021-2025	- zahamowania zjawiska przemocy w rodzinie, - uruchomienie zmiany postaw i zachowań w sprawców
4.	Monitorowanie zachowań sprawców przemocy po zakończeniu programów korekcyjno-edukacyjnych.	- liczba osób, które ukończyły program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	zadanie ciągłe 2021-2025	- utrzymywanie właściwych postaw

Cel szczegółowy 4.

Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	DZIAŁANIA	WSKAŹNIK REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	OCZEKIWANE REZULTATY
1.	Organizowanie szkoleń oraz udział w konferencjach, warsztatach, kursach podnoszących kompetencje i kwalifikacje zawodowe dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- liczba zorganizowanych szkoleń, warsztatów, konferencji, kursów, - liczba szkoleń, warsztatów, konferencji, kursów zewnętrznych organizowanych przez instytucje zewnętrzne. - liczba uczestników szkoleń	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	zadanie ciągłe 2021-2025	- wzrost liczby osób profesjonalnie przygotowanych do pracy z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie jak również stosujących przemoc w rodzinie
2.	Rozwinięcie systemu pomocowego dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie polegającego na wsparciu psychologicznym, udziale w superwizji, coachingu.	- liczba osób korzystających z wsparcia, - liczba godzin superwizji, - liczba sesji coachingowych	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - ośrodki pomocy społecznej, - organizacje pozarządowe.	zadanie ciągłe 2021-2025	- zmniejszenie ryzyka wypalenia zawodowego, - zwiększenie kompetencji i umiejętności radzenia sobie ze stresem

7. REALIZACJA PROGRAMU

7.1 Adresaci programu

Osoby doświadczające przemocy:

- współmażonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych,
- dzieci,
- osoby starsze,
- osoby niepełnosprawne.

2. Osoby stosujące przemoc w rodzinie.

3. Świadkowie przemocy w rodzinie.

4. Przedstawiciele służb zobowiązanych do udzielania pomocy rodzinom zagrożonym, bądź dotkniętym przemocą (pracownicy socjalni, członkowie grup roboczych, zespołów interdyscyplinarnych, policjanci, członkowie komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, radni) oraz przedstawiciele władz lokalnych, instytucji, organizacji pozarządowych.

5. Społeczność lokalna powiatu.

7.2 Koordynator, realizatorzy i partnerzy programu

Koordynatorem programu w powiecie bełchatowskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie.

Realizatorami i partnerami programu będą:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- szkoły prowadzone przez samorząd powiatowy,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Sąd Rejonowy,
- Prokuratura Rejonowa,
- Zespół Kuratorów,
- ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu bełchatowskiego,
- komisje rozwiązywania problemów alkoholowych,
- placówki ochrony zdrowia,
- Zespoły Interdyscyplinarne i Grupy Robocze do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

- kościoły i związki wyznaniowe,
- lokalne media.

7.3 Monitoring i ewaluacja

Monitorowanie jest procesem, mającym na celu zbadanie stanu realizacji Programu oraz zgodności z postawionymi celami i założeniami. Istotą tej czynności jest wyciąganie obiektywnych wniosków z tego, co zostało i nie zostało wykonane. Na podstawie monitoringu można również modyfikować dalsze poczynania w taki sposób, aby efektywnie realizować Program na obszarze powiatu. W związku z tym Program będzie ewaluowany przez cały okres jego realizacji i w miarę potrzeby będzie modyfikowany.

Ocena realizacji poszczególnych zadań Programu będzie dokonywana corocznie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na podstawie zgromadzonej dokumentacji dotyczącej Programu. Uzyskane dane będą służyć sprawdzeniu efektywności i skuteczności działań podejmowanych w ramach Programu, z jednoczesną możliwością korekty sposobu realizacji Programu i ewentualną jego nowelizacją. Dyrektor PCPR w ramach corocznie przedstawianego Radzie Powiatu sprawozdania z działalności jednostki przedłoży również raport z realizacji programu.

7.4 Źródła finansowania

Jednym z warunków rzetelnej realizacji wskazanych powyżej celów Programu są źródła jego finansowania. Realizacja założonych przedsięwzięć nie może być finansowana wyłącznie z jednego źródła. Przewiduje się, że realizacja proponowanych celów i działań nastąpi przy wykorzystaniu następujących źródeł finansowania:

- budżet państwa,
- budżet Powiatu Bełchatowskiego,
- środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji programu,
- środki pozabudżetowe pozyskiwane z różnych programów krajowych i unijnych.